

Верховна Рада України

ВИСНОВОК

до проекту Закону про внесення змін до Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні електронні реєстри» щодо отримання та використання реєстрової інформації під час дії правового режиму воєнного стану в Україні (реєстр. № 11252 від 10.05.2024)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні 18 червня 2024 року (Протокол № 124) проект Закону про внесення змін до Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні електронні реєстри» щодо отримання та використання реєстрової інформації під час дії правового режиму воєнного стану в Україні (реєстр. № 11252 від 10.05.2024), поданий народним депутатом України Гривком С. Д.

Автор законопроекту у пояснювальній записці до нього зазначив, що метою прийняття проекту є впровадження на законодавчому рівні механізму захисту передбаченої Законом України «Про публічні електронні реєстри» реєстрової інформації під час дії правового режиму воєнного стану в Україні, запобігання несанкціонованому розголошенню такої інформації, а також мінімізація ризиків завдання шкоди державі. Також автор зауважив, що профільні фахівці у сфері захисту інформації поділяють думку про доцільність впровадження комплексу заходів, спрямованих на захист критично важливої інформації, запобігання її несанкціонованому розповсюдженню (витоку), а також контроль за доступом до такої інформації.

Міністерство цифрової трансформації України повідомляє, що поданий проект Закону у поданій редакції не підтримується з огляду на наступне.

Відповідно до пояснювальної записки метою проекту Закону є впровадження на законодавчому рівні механізму захисту, передбаченої Законом України «Про публічні електронні реєстри» реєстрової інформації під час дії правового режиму воєнного стану в Україні, запобігання несанкціонованому розголошенню такої інформації, а також мінімізація ризиків завдання шкоди державі. Також зазначено, що під час воєнного стану на території України величезне значення для обороноздатності держави має інформаційна безпека. Доступ до важливої інформації, яка відповідно до законодавства є відкритою, має відбуватись із дотриманням заходів безпеки. Доцільно забезпечити впровадження комплексу заходів, спрямованих на захист критично важливої інформації, запобігання її несанкціонованому розповсюдженню (витоку), а також контроль за доступом до такої інформації.

При цьому слід зазначити, що проектом Закону пропонується внести зміни до розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон) та передбачити, що протягом дії правового режиму воєнного стану в Україні: користувачі реалізують передбачені цим Законом права щодо отримання та використання реєстрової інформації за допомогою програмно-апаратних засобів виключно шляхом використання кваліфікованого електронного підпису, з обов'язковим збереженням в електронному інтерфейсі реєстрів інформації щодо отримання (використання) реєстрової інформації кожним користувачем; користувачі, які надають послуги доступу до реєстрової інформації необмеженому колу осіб, зобов'язані надавати такий доступ виключно з обов'язковою авторизацією запитувача інформації шляхом використання кваліфікованого електронного підпису та з обов'язковим збереженням даних щодо отримання (використання) реєстрової інформації кожним запитувачем.

Водночас, чинними нормами Закону врегульовано питання щодо забезпечення захисту реєстрової інформації у реєстрах та питання обмеження доступу до публічної інформації, що зберігається у реєстрах.

Так, згідно з частиною другою статті 37 Закону програмне забезпечення реєстрів має відповідати принципам державної політики цифрового розвитку, принципам, визначеним статтею 3 цього Закону, та забезпечувати такі функціональні можливості:

автоматизована фіксація всіх дій будь-яких користувачів (у тому числі з реєстровою інформацією та реєстровими даними); електронна ідентифікація та автентифікація користувачів, у тому числі з використанням інтегрованої системи електронної ідентифікації, кваліфікованого електронного підпису, печатки, а також інших засобів ідентифікації, які дають можливість однозначно

встановлювати особу; забезпечення авторизації з розмежуванням функцій та доступів до інформації залежно від ролі.

Крім того, статтею 34 Закону регулюються питання щодо користування реєстровою інформацією.

Згідно з частиною першою зазначеної статті Закону користування реєстровою інформацією здійснюється у порядку загального доступу, спеціального доступу та електронної інформаційної взаємодії між реєстрами.

Також слід зазначити, що порядок доступу до інформації врегульовано Законом України «Про інформацію».

Так, відповідно до статті 20 цього Закону за порядком доступу інформація поділяється на відкриту інформацію та інформацію з обмеженим доступом.

Будь-яка інформація є відкритою, крім тієї, що віднесена законом до інформації з обмеженим доступом.

Обмеження доступу до інформації має відбуватися з урахуванням вимог, визначених частиною другою статті 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Обмеження доступу до інформації здійснюється відповідно до закону при дотриманні сукупності таких вимог:

1) виключно в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи кримінальним правопорушенням, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя;

2) розголошення інформації може завдати істотної шкоди цим інтересам;

3) шкода від оприлюднення такої інформації переважає суспільний інтерес в її отриманні.

Крім того, автентифікація, електронна ідентифікація та кваліфікований електронний підпис використовуються для встановлення особи та для підпису документів і не впливають на запобігання несанкціонованому розголошенню реєстрової інформації оскільки:

автентифікація – електронний процес, що дає змогу підтвердити електронну ідентифікацію фізичної, юридичної особи, інформаційної або інформаційно-комунікаційної системи та/або походження та цілісність електронних даних; електронна ідентифікація – процес використання ідентифікаційних даних особи в електронній формі, які однозначно визначають фізичну, юридичну особу або уповноваженого представника юридичної особи;

електронний підпис – електронні дані, що додаються до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються і використовуються підписувачем як підпис; засіб електронної ідентифікації – матеріальний та/або нематеріальний об'єкт, який містить ідентифікаційні дані особи і використовується для автентифікації особи в інформаційно-комунікаційних системах; ідентифікація особи – процес використання ідентифікаційних даних особи з документів, створених на матеріальних носіях, та/або електронних даних, у результаті якого забезпечується однозначне встановлення фізичної, юридичної особи або уповноваженого представника юридичної особи та перевірка належності особі таких даних; кваліфікований електронний підпис – удосконалений електронний підпис, що створюється з використанням засобу кваліфікованого електронного підпису і базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (стаття 1 Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги»).

Також частиною шостою статті 18 зазначеного Закону встановлено, що кваліфікований електронний підпис має таку саму юридичну силу, як і власноручний підпис, та має презумпцію його відповідності власноручному підпису.

Проект Закону не передбачає впровадження комплексного підходу до вирішення заявленої автором проблеми та сконцентрований на ідентифікації та авторизації запитувачів інформації. Зазначений механізм дозволяє ідентифікувати коло осіб, що мали доступ до інформації. Проте, даний механізм ніяким чином не дозволяє запобігти несанкціонованому розголошенню інформації.

Враховуючи вищевикладене, Мінцифри пропонує проект Закону відхилити.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловлює зауваження до законопроекту.

Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова своїм висновком пропонує повернути суб'єкту законодавчої ініціативи на доопрацювання зазначений законопроект.

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини зазначає, що законопроект підтримується.

Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України висловлює зауваження та пропонує викласти законопроект у новій редакції.

Міністерство юстиції України висловлює зауваження та пропозиції до законопроекту.

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроекту зазначили про важливість питання захисту реєстрової

інформації під час дії правового режиму воєнного стану в Україні та запобігання несанкціонованому розголошенню такої інформації, але зважаючи на обґрунтовані зауваження та заперечення, що надійшли до законопроекту, підтримали пропозицію відхилити законопроект, як такий, що ніяким чином не дозволяє запобігти несанкціонованому розголошенню інформації.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет **ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні електронні реєстри» щодо отримання та використання реєстрової інформації під час дії правового режиму воєнного стану в Україні (реєстр. № 11252 від 10.05.2024), поданий народним депутатом України Гривком С. Д., не включати до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, а в разі включення – за результатами розгляду в першому читанні відхилити його.

2. Визначити співдоповідачем з цього питання на пленарному засіданні Верховної Ради України Голову Комітету Крячко Михайла Валерійовича.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО

